

ÖVÖ

A ROMÁN MUNKASPART ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK, A MEGYE ÉS A VÁROS IDEIGLENES BIZOTTSÁGAINAK LAPJA

Megkésztéreződött a munkanélkülek száma Franciaországban.

Véget ért a Duna-konferencia első ülészaka.

A dolgozók téli ellátása

A téli ellátás, a dolgozók téli szükségleteinek fedezése egyik fontos elfoglaltsága annak a hatalmas hálózatnak, amely a társadalmi élet minden vonatkozására kiterjedően működik a népi demokráciában. A felszabadulás előtt a téli ellátásról csak kevesen gondoskodhattak. A dolgozó tömegek ellátásával legfeljebb az üzerek törődtek, akik árut halmoztak fel, hogy azután a tél folyamán alaposan megnyuzhassák a kisembereket. Most messzemenő gondoskodás történik arról, hogy nagy készletek álljanak rendelkezésre a tél folyamán. A szövetkezetek és az állami kereskedelem egységei természetesen, komoly előrelátással raktározzák el a begyűjtött élelmicikkeket, hogy rögzített áron hozzassák majd forgalomba. Mint mindenütt, ahol új rendszer valósul meg, természetesen akadnak fogyatékoságok, sőt hibák is. Az állami kereskedelem hálózata még nem működik tökéletesen. Még nem érvényesül mindenütt kellőképpen a szakértelem és sok helyen dolgoznak olyanok, akiknek munkásintudata kívánnivalót hagy. Azonban elvitathatatlan, hogy ezen a téren is érvényesül a szocializmus építésének fontos alapelve: a hibákat nem tiltjuk és nem palástoljuk el, hanem tisztázva, mindent elkövetünk kiküszöbölésük érdekében.

Ez a megállapítás érvényes például az „Aprozar” Állami Kereskedelmi Vállalat aradi szervezetére is. Egy esztendője működik ez az állami kereskedelmi vállalat és sok nehézség, számos hiányosság tapasztalható, ha a megtett utat vizsgáljuk; ám az elért fejlődés kétségtelen. Lépésről lépésre javult itt a dolgozók ellátásával kapcsolatos munka. A szervezet, a munkások megválasztása, a vállalat vezetésének kérdései, helyiség problémák — csak részletei annak a valóban kemény küzdelemnek, amelyet az „Aprozar” működésének feloldásáért folytattak. Mert az állami kereskedelmi vállalatunk nem dolgozhat magukra hagyva. Az ideiglenes bizottságok és a néphatalom egyéb tényezői állandóan irányítják, segítik a munkát. Arról, hogy milyen hibák fordulhatnak elő, fogalmat alkotunk abból, hogy például a valóban jelentős mennyiségű Aradra összpontosított burgonya elraktározásánál főbbizhen is vaslapot használtak; holott ezáltal megsérül a krumpli és a raktározásnál növekszik a romlási veszély. De ezt a hibát s számos más hiányosságot tisztázták, a szervezési munka újabb és újabb nehézségeket küzdött le, s elmondhatjuk, hogy ezidőszakra az „Aprozar” az aradi dolgozók téli ellátásának fontos tényezője.

Az „Aprozar” jelenleg elegendő burgonyamennyiséggel rendelkezik, úgy az aradi ipari, mint emberi fogyasztás szükségleteinek fedezésére. Az aradi raktárakban annyi a burgonya, hogy hosszú időre elégséges

Arad számára. Elegendő mennyiségű hagymát raktároznak; babot, lencsét, borsóf is fedeztek olyan tételekben, hogy e téren nem lesz hiány. Kiterjedt az „Aprozar” figyelme a gyümölcsellátásra is. Például úgy raktározzák az almát, hogy vagonszámra áll rendelkezésre a válogatott, gyönyörű gyümölcs, amelyet a téli hónapokban is 25 lej körüli áron hozhatnak

majd forgalomba. Természetes, hogy előbb a gyengébbminőségű, nagyobb roncsolási veszélyt jelentő almát adják el, mert ezzel is azt biztosítják, hogy télen jó gyümölcsöt fogyaszthassanak a dolgozók. Gondoskodnak szőlő elraktározásáról is és ez értékes táplálékot is jelent. Most dolgoznak azon, hogy a káposztaszükségletet fedezzék.

De az ilyen nagyarányú tartalékolásnál elsődleges kérdés a raktárhelyiség ügye. Az „Aprozar” a városban szétszórt raktárakkal dolgozik. Ezt a hiányosságot is megoldják, rövidesen összpontosítják az „Aprozar” raktárakat és ez felbecsülhetetlen fontosságú a felhalmozott élelmiszerek kezelése szempontjából. A szervezési munkája szintén állandóan fejlődik. Érvényesítik azt az elvet, hogy a megfelelő embert állítsák a megfelelő helyre. A szakértelemnek érvényes

(Folyt. a 2-ik oldalon)

Sztálin elvtárs születésnapjára szervezett szocialista versenyek keretében:

A „Vörös Lobogó” gyár munkásainak hatalmas megvalósításai

A „Vörös Lobogó” gyár munkásai jól tudják, mit jelent a világ dolgozó népeinek Sztálin elvtárs 70-ik születésnapja és szeretettel készülnek megünneplésére. Az Ötéves Tervek nagyszerű Sztálinjának ünneplésére a legmélőbb a szocialista verseny és éppen ezért határozták el, hogy december 21. tiszteletére folytatják a november 7-i szocialista versenyeket. A „Vörös Lobogó” gyár munkásai mind nagyobb tömegben értik meg a „szocialista versenyek” fontosságát és elhatározottan küzdenek a vállalt kötelezettségek megvalósítása és túlteljesítése érdekében. A Sztálin elvtárs születésnapjára szervezett versenyek során a „Vörös Lobogó” dolgozói újabb termelési sikereket értek el. Ime a versenyek első hetének néhány eredménye:

Öntöde. Egyéni versenyben Ma-

cean Petru elvtárs 244 százalékkal, Fodor Lajos elvtárs 223 százalékkal, Batran Pavel elvtárs 210 százalékkal haladta túl a normát. A csoportok közül: Petran Ioan elvtárs csoportja 141, Ruja Gheorghe elvtárs csoportja 125 százalékos túlteljesítést ért el. **Kovácsmühely.** Muntean Dusan elvtárs csoportja 255 százalékkal, Nehez Ioan elvtárs csoportja 164 százalékkal teljesített többet az előírásnál. **Lakatos I. üzem.** Silvasan Victor elvtárs 306 százalékos, Fekete József elvtárs 206 százalékos, Tirpek Béla elvtárs 194 százalékos, Hendrea Gh. elvtárs 148 százalékos túlteljesítést ért el. **Géposztály.** Egyéni versenyben Pecican Stefan elvtárs 359 százalékos, Cocsá Ioan elvtárs 224 százalékos, Boldan Vasile elvtárs 195 százalékos túlteljesítés. Csoportver-

senyben: Heidrich István elvtárs csoportja 115 százalékos, Kópauer Lajos elvtárs csoportja 111 százalékos túlteljesítés. Ez az üzemosztály a selejtet 4 százalékról egy százalékra csökkentette. **Festöde.** Bogdan Iosif és Ferenczi Géza elvtársak 247—247 százalékos túlteljesítés. Santa Alexandru elvtárs 262 százalékos, és Fóris Mihály elvtárs 225 százalékos túlteljesítést. **Kárpiások.** Umhaiser Lajos elvtárs 235, Zavoda Sándor elvtárs 185, Fazekas István elvtárs 142 százalékkal teljesítettek többet a normánál. **Igy értelmezik a „Vörös Lobogó” gyár munkásai a Sztálin elvtárs születésnapjára szervezett szocialista versenyekben vállalt kötelezettségek teljesítését.**

FARKAS VILMOS, levelező

A „December 30” gyár élmunkásai írják:

Igy sikerült elérni, hogy már 1950-re termelünk

M girtuk, hogy a „December 30” gyárban a fonóda és szövöde több munkása már 1950-re dolgozik. Két elvtárs: Székely József élmunkás és Selejan Hermína szövödmunkásnő most levelet küldött szerkesztőségünkhöz, amelyben a következőket írják.

„Az év elején, amikor első Állami Tervünkről volt szó, keményen elhatároztam, hogy kivesszem a részem a feladatok teljesítéséből. Amikor az első versenypenzt megkaptam, új elhatározás született meg bennem: minden ilyen versenypenzből kapnom kell! — mondtam magamnak. Olyan munkamódszert kerestem, hogy midég az élen járjak és sikerült is. Röviden összefoglalva, ez a következő: *Soha sem hi-*

nyoztam igazolatlannul, tudom, ha többet termelék, akkor nemcsak a jövedelem növekszik, de több és olcsóbb áru kerül a piacra. A gépet mindenkor a lehető legtisztábban tartom, vigyázok, hogy jól legyen megolajozva. Ezáltal mindég nagy kerékén járattam a gépem és minden lehető súlyt ráraktam, hogy többet hozzak ki. Bár nehezebb a munka, de a termelés így sokkal több. Hozzászórtam, hogy ilyen alapon dolgozzam és ennek csak hasznát látom. Minden szálát befűzök a járó orsókra. Ha az orsóm közül valamelyik elromlik, akkor ha lehet magam javítom meg; ha pedig nem, akkor azonnal intézkedem, hogy az orsójavító vagy cseréljék ki, vagy javítsák meg. Eközben felvilágosító munkát is végeztem és most már azonnal jönnek, ha hívom őket. Sok új tanulómunkásom volt, a kiket igyekeztem módszeremre

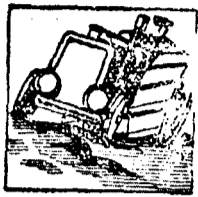
magtanítani és örülök, hogy közülük sokan jó gépesekké váltak, akik már az élen járnak. A szakmai iskolánkból is naponta foglalkozom fiatal tanulókkal, hogy ők is élmunkások legyenek idővel. Mondhatom meglátszik rajtuk, hogy az iskolában jó a munkaszellém; sohasem kell nógatnom őket. Örömmel tölt el a tudat, hogy idővel ők is első lehetnek a munkában. Vállalom, hogy a jövőben még jobb eredményt mutatok fel!”

Székely József

A másik levél így szól: „Férjem elcsúszott a haretérre, kicsiny nyolcosztendős fiacskámat nagyon szeretem és büszke vagyok rá, hogy jól tanul az iskolában. Munkám érdekében igyekszem a szövögepeken a hengereket nagyon tisztán tartani, mert ez olyan, mint a

(Folytatása a 2-ik oldalon)

Az aradi gépközpont dolgozói folytatják szocialista versenyüket Sztálin elvtárs születésnapja tiszteletére

November 7. tiszteletére rendezett szocialista versenyeken elért eredmények arra mutatnak, hogy a dolgozók valóban derékasan kivették részüket a munkából és a grafikonok görbéi a teljesítmények növekedését jelezték. Az osztályharcos szellemben lezajlott szocialista versenyek azt eredményezték, hogy úgy mennyiségileg, mint minőségileg számos üzemben idő előtt teljesítették az előirányzott mennyiséget, de ugyanakkor számos dolgozó jelentősen bővítette, gazdagította a már eddig szerzett tapasztalatait.

Igy az aradi gépközpont dolgozói a November 7. tiszteletére rendezett szocialista versenyek keretében valóban eredményes munkát végeztek, mert a javítási munkálatok különböző munkamegterekben számos esetben túlteljesítettek.

A versenyek felölelték a négy nagy üzemszámú dolgozóit és kilenc versenycsoportot alakítottak. Ezenkívül 19 dolgozó vett részt az egyéni versenyekben ugyanakkor az üzemben megverszített 4 ifjúbrigád tagjai is tevékeny munkát fejtettek ki.

A géposztályon működő ifjúbrigád 4 traktorhoz 495 alkatrész elkészítését vállalta, míg a hűtőjavító osztályban az ifjúbrigád négy hűtő általános javításának munkáját tűzte ki célul. Ezeket a kötelezettségvállalásokat a két ifjúbrigád tagjai idő előtt befejezték, míg a javítóműhelyben és a pumposztályon dolgozó ifjúbrigád tagjai is idő előtt teljesítették a vállalt kötelezettségeket.

A javító műhelyben már régen hiányosságok mutatkoztak a dugattyúk körül, mert a temesvári gépközponttól kapott dugattyúk feje pár órai működés után kiégtek és használhatatlanná vált. Füzési Márton elvtárs sokat gondolkodott, hogyan lehetne ezen segíteni. Terveztetés

Könyvkiállítást rendez a „Librăria Noastră”

A „Librăria Noastră” könyvtár ismét érdeklődésre számot tartható könyvkiállítást rendez vasárnap délután 11 órai kezdettel. Az előadás során Vera Panova „Grujiliha” című regényét vitatják meg és a vita előadja Lucaci Petre, a „Flacara Rosie” lap munkatársa.

Az érdekesnek és tanulságosnak ígérkező előadásra és könyvkiállításra a belépés díjtalan.

A Német Antifasiszta Bizottság

felhívja az összes a Szovjetunióból visszatért németeket, valamint az érdeklődőket, hogy vegyenek részt a vasárnap, november 20-án délután 10 órakor a Nicolae Bălcescu Népi Atheneum (volt S a v o y) termében megtartandó ülésen. A gyűlésen GELTZ FÜLÖP, a Nagy Nemzetgyűlés képviselője szólal fel, majd gazdag művészi műsor következik.

közben rájött, hogy jó lenne a dugattyúk fejét acélból készíteni, ami nem nagyon költséges, de viszont sokkal tartósabb.

Tervét átvitte a gyakorlatba és már az első acélfejű dugattyú kipróbálásánál látták milyen jelentős előny az, ha a dugattyúfejeket acélból készítik.

A „Deutz” traktorhoz szükséges dugattyúgyűrűk marásánál Nagy József elvtárs érdekes újítást vezetett be. Olyan készüléket készített, amelyre könnyűszerrel 7-8 gyűrűt lehet felfogni és ezeket a marógép egyszerre munkálja meg. Ezzel Nagy József elvtárs jelentősen csökken-

A dolgozók téli ellátása

(A vezércikk folytatása)

nycsülnie kell. Ahol saját ereje nem elég, ott a szocialista közösségi szellem siet az állami kereskedelmi vállalat segítségére. Nem rendelkeztek elegendő szállítási eszközökkel, két tehergépkocsijuk nem bírja lehozni a forgalmat. Azonnal megindult a kezdeményezés a szövetkezetekkel együtt, külső erők segítségével. Arad nagyvállalatai, ezek a szocialista intézmények, önként vállalták, hogy alandóan ingyen bocsátanak gépkocsikat az „Aprozar” rendelkezésére. Így támogatja egyik szocialista szektor a másikat.

Hanem mindez nem elegendő. A dolgozóknak maguknak is öntudatosan kell résztvenniük az ellátásukkal foglalkozó állami kereskedelmi vállalatok feladatainak megoldásában. A burgonyaellátás ügye a legjobb bizonyíték erre. Az „Aprozar” nagymennyiségű burgonyát halmozott fel és ennek a burgonyának a dolgozók részéről yörténő átvételét meg kell gyorsítani. Nem tehetjük ki a közönség vagyonát, mindannyiunk eme fontos élelmiszerkészletét a romlásnak. Nem elegendő, hogy megnyugodva tudomásul vesszük: lesz elegendő burgonya egész télen. Kötelességünknek kell tekinteni, hogy mielőbb átvegyük a számunkra biztosít-

ott burgonyamennyiséget. Nem is kell túl sok gondolkodás ahhoz, hogy lássuk, miszerint önmagunk és családunk iránti kötelességünk ez. De ezen túl, kötelességünk a közösség iránt, kötelességünk a népi demokrácia iránt, amelynek gondoskodását értékelni kell. Minden öntudatos dolgozó, minden szakszervezeti csoport tagja kötelességének mozgósítani az elvtársakat, hogy mielőbb vegyék át burgonya adagjaikat. A hazavitt burgonya könnyebben válogatható, kevesebb a felhalmozódás, — kevesebb tehát a romlási veszély is.

Az aradi „Aprozar” egy év alatt üzletekkel hálózta be a várost. Már készülnek a jövő 6vi tervek, — meit természetesen állami kereskedelmi vállalatok is tervszerűen dolgoznak. Ez pedig azt jelenti, hogy jövőre még jobban, még alaposabban szervezik meg a dolgozók ellátását. Már a termelés időszakában is tervszerűsítést alkalmaznak. Kevesebb fogyatékoság, jobb előrelátás, jobb vezetés és szervezés: ez jellemzi majd ennek az ellátószervezet működését is. És ez az, amiről nem szabad megfeledkeznie egyetlen öntudatos dolgozónak sem, amikor a téli ellátás kérdéseit vizsgálja, vagy megtárgyalja elvtársával.

Igy sikerült elérni, hogy már 1950-re termelünk

(Folyt. az I. oldalról)

gyermek, ha tiszta, akkor mindég egészséges. Nem hiányzik a munkahelyemről. Gépeimet a legnagyobb fordulatszámra állítom be és minden erőmmel azon dolgozom, hogy a holtidőt a legcsekélyebb mérsékeljem. Ha egyik gépem megáll, a tölem felhető leggyorsabban kötöm össze a szalát és indítom meg újra a gépet. Megelégedett vagyok a jövedelmemmel és minden erőmmel azért harcolok, hogy

olcsóbb legyen az áru. Tudom, hogy mi, akik termelünk, valamennyiünkért dolgozunk. A szakmai, valamint az ipariskolából alandóan foglalkozom egy-egy tanulóval, akiket nagyon szeretek és az a véleményem, hogy a mostani fiatalok komolyan készülődnek az életre, oktatásaimat és tanácsaimat megfogadják.

Selejan Hermina
szövmunkásnő

A kenyérelosztóhelyek november 23-ig összeírják az élelmiszerjegytulajdonosokat

A „Március 6” központi sütőde értesíti az összes kenyérelosztóhelyeket, hogy haladéktalanul írják össze az élelmiszerjegy tulajdonosokat és pedig 3 példányban készülő kimutatásnak a következő rova-

taik legyenek: Sorszám, a családfej teljes neve, az élelmiszerjegyek típusa (A, B, C, stb.), a családtagokéval együtt, valamint azok sorszáma és megjegyzés. Ugyanakkor minden élelmiszerkártyát lássanak el bélyegzővel és a művelet elvégzése után csakis azokat a feleket szolgálják ki, akiket felírtak és akiknek élelmiszerjegyét, bélyegzővel láttak el. Jelen rendelkezés megjelenésétől kezdődően csakis aradi illetőségűeknek adnak kenyeret és a megyében lakóknak nem. Az összeírásnál is csak az Aradon lakókat vesszük tekintetbe. Az összeírás után a kimutatás két aláírt példányát megküldik a „Március 6” sütőde központjához, legkésőbb november 23-ig.

tette a holtidőt és a megmunkálási folyamat is gyorsabbá vált.

A szerelőműhely dolgozói is derékasan kivették részüket a munkából. Igy a versenyek alatt „Deutz” traktort, „Vallis” és „Vevey” és a javításban lévő „Hannomag-Diesl” traktor munkálatait 85 százalékban hajtották végre.

Az elért eredmények mellett azonban hiányosságok is mutatkoztak. Igy például hiányosság volt az üzemi vezetősége részéről, hogy nem függesztette ki a grafikonokat és így a dolgozók nem tudták pontosan figyelemmel kísérni a munkát és a versenypontokat.

A sztálini versenyek keretén belül az említett hibákat kiküszöbölve, a dolgozók lelkesen és odaadással folytatják a versenyt és minden remény meg van arra vonatkozóan, hogy sokkal nagyobb és szebb eredményeket érjenek el.

Rádióműsor:

VASÁRNAP, november 20.

BUKAREST I. 7.30: Hírek — 7.53: Mozgalmi dalok — 8.15: Román népi táncok — 9: Közvetítés a pioniroknak. — 9.20: Gyermekek órája — 10.10: Énekegyüttes — 10.50: A filharmonikusok zenekari hangversenyének közvetítése a Népköztársasági Atheneum nagyteremből. — 13.10: Kivánság hangverseny. — 13.40: Nicu Stanescu zenekara. — 14.20: Sajtószemle. — 14.45: Kedélyes percek: N. Stroe. — 15.15: Falvak órája — 16.15: Falvak tánca. — 16.30: Magyar közvetítés — 17: Tanuljunk új dalokat — 17.30: Különlék a Szovjetunióból — 18: Szovjet népzene — 18.40: Hangos újság — 19.35: Rádióegyelem. — 19.45: Román táncok és dalok — 20: Hírek — 20.15: A rádió énekara. — 20.50: A külföldi események szemléje. — 21: Kivánság hangverseny. Hangolmezek. 22: Hírek — 22.15: Sportjelentések — 22.35: Hangszerszólók. — 23.35: Táncezen.

BUKAREST II. 7.30: Népzene. — 8.15: Zenekari művek — 9: Szovjet zeneszerzők művei. — 10: Könnvű zene. — 10.45: Karének — 11: Opera és operettársulatok — 12: A Hönigberg zenekar — 18: Könnvű muzsika — 19: Nagy orosz zeneszerzők műveiből — 19.20: Film mezdők — 19.35: Balettzene — 20: A Giroveanu zenekar — 21: Szimfonikus táncok. — 21.40: Nicolau Magda Csafkovszkij műveket zongorázik — 22.35: Könnvű zene.

BUDAPEST I. 8: Hangolmezek. — 9: Hírek — 9.25: „Sziv küldi szivnek” — 10: Hangolmezek — 12: Folytatásos játékok: Az ifjú város — 13: Hírek — 18.15: Zenés folytatásos játékok. — 14: Horváth Jenő együttese. — 15.15: Ünnevi hangolmezek — 15.30: Magyarország és Svédország válogatott labdarugó mérkőzés második félideje — 16.25: Magyar nóták. — 17.25: Kamarazene — 18.10: Tánccmuzsika. — 20: Magyar dalok — 20.30: Hangolmezek. — 21: Hírek — 21.55: Vidám rádiószínház: „A hazug”. Goldoni vígjátéka — 23.20: Szovjet művészek hangversenye.

BUDAPEST II. 9: Reggeli zene — 10: Fejtőbő séta. Zenopótámban. — 11: Hangolmezek — 12: Magyar muzsika — 12.40: A kardnyelző hála. — 13: Magyar nóták — 13.25: Megemlékezés Mickiewiczről — 14.20: Hangolmezek — 14.30: Magyarország — Svédország labdarugó mérkőzés első félideje — 15.20: Hangolmezek — 16: Filmbetűk — 16.20: „Sziv küldi szivnek” — 17: A budapesti zenekar — 18.40: A rádió táncezenekara. — 20: Vidám énegy. Színházi műsor. — 21.25: Táncezen. — 22.30: Hangolmez. — 23: Színes együttes.

Pártélet

A jó párttagot a proletár nemzetköziség szelleme hatja át

Tanulságok a magyarpécskai verifikálás munkájából

Magyarpécskán most folyt a verifikálás. A község párt-alapszervezeteinek tagjai, ahogy sorra kerülnek az alapszervezetekben, minden este összegyűnnek és valóban feszült érdeklődéssel, nagy lelkesedéssel vesznek részt a verifikálás munkájában. De nemcsak a párttagok kísérik nagy figyelemmel a verifikálást, hanem a község egész pártönkivüli dolgozó népe is. Mert a verifikálást mindazok nagy eseménynek tekintik, akik megtanulták, hogy a Párt élenjáró vezetője, jó utat mutató irányítója a dolgozó népnek. Mint mindenütt, Magyarpécskán is az értékes tanulságok valószínű iskolája a párttagság felülvizsgálata, amely átfogó képet nyújtja a helyi pártmunkának. A verifikálás a bírálat segítségnyújtásával támogatja a pártmunka megjavításában az elvtársakat; ugyanakkor, pedig leleplezi azokat, akik érdemtelenül járakodtak a Párt soraiba. A pécskai verifikáló albizottságnak sikerült olyan légkört teremtenie, hogy a letárgyalt anyag valóban nevelő hatású. A jó példák ki-domborításával példamutatást ad; a hibák feltárása pedig nem csupán az egyes esetekre vonatkozik, hanem tanulsággal szolgál és hozzájárul az éberség fokozásához.

Mint a magyarpécskai verifikálási munka egyik jellegzetességét említhetjük, hogy az ülésekre meghívott párttagok, de a pártönkivüli dolgozóparasztnak is, hozzászólásaikkal nagyban támogatják a verifikáló albizottság munkáját. A résztvevők tanulnak és felvilágosító munkájukban is felhasználják a verifikálás tapasztalatait. Így komoly tanulságul szolgált az alábbi két eset, annál inkább, mert nem elszigetelt jelenség sem az egyik, sem a másik.

Az egyik párttag, amikor a verifikáló albizottság elé járult, jó beszélőtehetségről adott tanubizonyítást. Elmondotta mindazt, amit szükségesnek talált: beszélt arról, hogy 1916—1917-ben Budapesten katonai szolgálatot teljesített és azt mondta, hogy később baloldali tevékenysége miatt kénytelen volt Romániába szökni, ahol Bukarestben dolgozott, majd más helyeken. Később Aradra került, itt a textilgyárban kapott munkát, azután pedig Pécskára küldték felülőslásba. E munkától leváltották és most mint munkás dolgozik. Amikor elbeszéléseinek végére ért, az elnök-elvtárs több olyan kérdést intézett hozzá, amelyekből kiderült, hogy az illető nem volt őszinte. Mint tiszt-helyettes szolgált annak idején és nem mint közkatona. Annak idején katonai rangjához a hetyke sovinizmust tartotta legalkalmasabbnak és úgy viselkedett, ahogy csak a kispolgári nacionalizmustól megmérgezett lelkű ember viselkedhetik. De ez nem volt

akadály — amikor a körülmények megváltoztak, — hogy hirtelen köpönyeget változtasson. A román burzsoázia a nemzetközi tőke lakaj-kiszolgálása során, 1919-ben a magyar dolgozó nép forradalma ellen vezényelte a román hadsereget, a bojár tisztek terrorja alatt álló román csapatok bevonultak Budapestre. A volt magyar tiszthelyettes, aki a verifikálás alatt „baloldali működésről” beszélt, elfelejtette a sovinizmust, illetve újfajta sovinizmust fedezett fel magában: beállott a Budapesten megszervezett román rendőrség szolgálatába és így részese volt a forradalmárok üldözésének. Amikor a megszállás megszűnt és a magyar fegyvertörvények rémuralma következett, jelelősségre akartak vonni, mert „román szolgálatba állott”. Mintha a magyar uralkodó osztály és a román kizsákmányolók nem a legnagyobb egyetértésben követelték volna el gaztetteiket! Így jutott az illető párttag annak idején az országba és természetesen itt is előlelet-nek megfelelően viselkedett. Amikor a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatása alatt nálunk is erőteljes sztrájkmozgalmak voltak, a nagy sztrájkok idején, mint munkavezető dolgozott és a fűrésztelepen, ahol a munkát vezette, például véletlen fűrészrongálás miatt egyszerűen az uccáru dobta a vigyázatlan munkást. Később is ugyanígy viselkedett, majd amikor 1944-ben a horthysta-hitlerista csapatok benyomultak Aradra, ismét felfedezte, hogy

magyar saviniszta és a győzedelmes Szovjet Hadsereg csapatai elől kitakarodó ellenséggei együtt „visszavonult”. Később újra visszatért az országba és „üldözött munkásnak” tüntette fel magát. Sikerült alakoskodással vezető állásba elhelyezkednie és hogy ebben a minőségben hogyan viselkedett, azt egész Pécska jól tudja: a korcsmában töltötte idejét. A hozzászólások alkalmával az elvtársak leleplezték pécskai tevékenységét és megfelelő szankció alkalmazását kérték.

Ez a verifikálás jó példával szolgál arra, hogy a kispolgári sovinizmus mérgezett fegyvere hogyan öli ki az osztályöntudat nélküli emberekből a munkásérzést; valamint arra, hogy az ilyen emberek, ha sorainkba járakodnak is, csak ellenségek lehetnek. A pécskaiak számára jó tanulság ez a „sovinizista” ügy, mert amint a verifikáló bizottság az esetet fel-dolgozta, annak megvilágításában világosan látható: a legnagyobb eréllyel kell harcolnunk a sovinizmus ellen.

Azt, hogy a becsületes osztályöntudatos dolgozó milyen álláspontot foglal el az eseményekkel szemben, szépen domborította ki Botka Sándor elvtárs verifikálása. Botka is résztvett az első világháborúban és orosz fogságba került. Vasútépítésnél dolgoztatták az

északi finn határ mentén és amikor kitört a forradalom, gyűjtőtáborba vitték őket. A Vörös Hadsereg felszabadította a táborát és az öntudatos dolgozók, a hadifoglyok nagy csoportja, önként jelentkezett vörös katonának, hogy a forradalom ügyéért harcoljon. Résztvett a fehér banditák elleni harcokban. Egy ízben saját parancsnokuk — a Vörös Hadseregbe csempészett ellenforradalmár, — árulást kísérelt meg, de a városi munkásság segítségével leverték az ellenforradalmi megmozdulást, a menekülő áruló parancsnokot utolérték és kivégezték. Így a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tüzeiben acélosodott meg Botka Sándor elvtárs forradalmár öntudata. Az elvtárs nyomban augusztus 28 után bekapcsolódott a pártmunkába és tevékenyen kivette részét a feladatok teljesítésében. Botka elvtársat áthatja az igazi proletárnemzetköziség szelleme, példája a sovinizta elfogultság nélküli dolgozóparasztnak, aki harcol a nemzetiségi gyűlölködés, vagy elszigetelődés ellen. Minden akcióban, amelyet a Párt kezdeményezett, első között dolgozik. A pártgyűlésekre rendszeresen jár, a tagsági díjat rendszeresen fizeti, mert tudja, hogy ez nemcsak kötelesség, de politikai jelentőségű is. Mint alapszervezeti titkár becsülettel teljesíti feladatát és mint mezei körzetfelelős szintén tevékenyen dolgozik: a terepen felvilágosító munkával járul hozzá a feladatok teljesítéséhez. Mozgósít, irányít és ellenőriz. Körzete első között teljesíti a munkálatokat, mert a dolgozóparasztnak, a szegény és középparasztnak tisztelettel tekintenek rá és követik tanácsait, irányítását.

— Kötelességet vállalok arra, hogy ezentúl még fokozottabb erővel viszem előre azt a munkát, amelyet Pártunk számomra megjelölt, hogy mi is megvalósíthatunk azt, amit a nagy szovjet nép megvalósított: a szocializmust! — jezte be mondaniaválóját a verifikáló albizottság előtt. Botka Sándor elvtárs és hangjában ott csengett azoknak az öntudatos dolgozóparaszt párttagoknak szava, akik a munkásosztály és a dolgozóparasztság szövetségének jegyében, a munkásosztály vezetésével fardhatatlanul dolgoznak a mezőgazdaság szocialista átalakításának érdekében.

ÉGŐ FÁKLYA

Proletár testvérem, emeld fel a fejed,
Kezedben a szerszám legyen fegyvered,
Jusson eszedbe, mi voltál, mi lehetsz,
Ha az ellenséged táborát levered.

Pártunk a vezetőnk, mint az égő fálya
Világítja útunk, nem veszünk homályba.
Nem győzhet mirajtunk az idegen gázság,
Proletár hazánkban lángol az igazság.

Utunkba, ha támad, ledöntjük a gátat,
Erős munkáskézvel védjük új hazánkat,
S előttünk a Pártunk, mint védőbástya,
Napsugár ragyog a dolgozók hádjára.

BÖHM MARIA, munkásnő

Vasárnap, november 20-án délelőtt 11 órakor

a „Librăria Noastră”
kiállításának keretében

Vera Panova „GRUJILHA” című regényét vitatják meg.

A vita előadója:

Lucaci Petre, a „Flacăra Roșie”
című lap munkatársa.

Az érdekes előadásra a belépés díjtalan.

IFJAK! Olvassátok naponta a „Scântea Tineretului”-t, az UTM központi lapját!

S P O R T

Ma kezdődik Bukarestben a nemzetközi mesterverseny

Ma kezdődik meg Bukarestben a Román Népköztársaságban ezúttal első ízben lebonyolításra kerülő egyéni nemzetközi mesterverseny, amelyen öt ország mesteret vesznek részt. Ez a verseny is igazolja, hogy a Román Munkáspárt irányításával Népköztársaságunkban a különböző sportágak és így a sakk sport is, milyen hatalmas fejlődési folyamaton ment keresztül. A kizsákmányoló rendszerek idején ilyen versenyek megtartása már csak azért sem volt lehetséges, mert a „mecenások” olyan sportokat támogattak, amelyek őket szórakoztatták és így a sakkot mostohán kezelték.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Bűrója által hozott Határozat megnyitotta az utat abban az irányban, hogy Népköztársaságunkban is rendezzenek ilyen nagyszabású mesterversenyt és ezáltal alkalmat adnak sakkozónknak, hogy külföldi mesterekkel összemérve erejüket, megfelelően fejlődhessenek.

Különösen nagy jelentősége van ennek a mesterversenynek most, amikor rövid időn belül megindul a második „Népi Sakkbajnokság” és minden remény meg van arra, hogy ezen a versenyen az első ilyen rendezvényen elért 105 ezer résztvevői létszámot jelentősen túlhaladják.

A ma megkezdődő nemzetközi mesterversenyen 3 csehszlovák, 3 magyar, 2 bolgár, 2 lengyel és 8 román játékos — köztük az aradi Halic Iván — vesz részt.

A magyar játékosok legjobbjai a fiatal Benkő Pál mester, aki már megnyerte a magyar bajnokságot is, a Moszkva—Budapest között mélyközösen pedig a magyar játékosok közül a legjobban szerepet, megelőzve Szabó László nagymestert is. Benkő 1947-ben pontvesztés nélkül lett első a prágai nemzetközi versenyen, Badgasteinban pedig második lett a svéd Lundin mögött, megelőzve számos európai híres mestert, mint Lokvenz, Stolz, Tartakover, Gereben stb.

Benkő támadótilusú játékos, aki a megnyitásra helyezi a fősúlyt és az így szerzett előny birtokában erős pozíció építve magának, kényszeríti megadásra ellenfeleit.

A versenyen legerősebb ellenfeleink Ludek Pachmann csehszlovák mester látszik, aki rövidesen eléri a nagymesterei címet. Pachmannak volt alkalma találkozni az elhunyt világbajnok Aljechinnel és az 1947. évi moszkvai Csigorin-

emlékversenyen Botvinnik világmestert is legyőzte.

Legszébb eredményei: második lett az 1947. évi hilversumi világbajnoki elődöntőn, második lett a tavalyi budapesti centennáris versenyen Szabó László mögött és Szabóval egyforma pontszámmal második helyen végzett az idei Trencsén-Teplitzben lejátszott mesterversenyen.

A magyarok közül dr. Balogh János többször nyert már román bajnokságot és egyike a legkiválóbb teoretikusoknak. A fiatal Jeney új tehetség, aki szép reményekre jogosít. A csehszlovákok közül Karel Opocensky régi sakkmester, több mint 80 nemzetközi versenyen vett már részt és legyőzte Aljechint és Capablancát is. Ugyan csak nagy ígéret a fiatal Sajtár is. A bolgár versenyzők közül Neukirch több nemzetközi versenyen vett részt, játszott már a legjobb románok ellen is, csakúgy, mint Toseff dr., aki a bolgár válogatott állandó tagja. A lengyelek Plattert és Tarnovskyt indítják, Platter az erősebb és szintén résztvett a moszkvai Csigorin-emlékversenyen, valamint a hilversumi versenyen,

de nem ért el helyezést.

A tíz külföldi mesterrel 8 román versenyző veszi fel a küzdelmet: Erdélyi és Halic mesterek, Szabó, Seimanu, dr. Troianescu, a fiatal Flondor és Balanel, valamint a tavalyi bajnok Toma Popa.

A verseny zökkenőmentes lebonyolítása érdekében minden intézkedés megtörtént és a nagy érdeklődéssel várt sakkverseny mérkőzéseit az 1. számú teoretikus liceumban bonyolítják le.

Ma zkvában most folyik a Szovjetunió VIII. nemzeti sakkbajnoksága. Ez a verseny túltesz a legnagyobb nemzetközi versenyeken is, mert nem kevesebb mint 9 nagymester és világbajnokjelölt vesz részt a versenyen, a Szovjetunióban azonban oly nagy tömegek sportolnak és sakkoznak, hogy szinte minden évben feltűnik néhány tehetség. A jelenlegi versenyen Geller mester, Szmiszlov nagymesterrel együtt vezet 11 ponttal, míg a 10 fordulón át vezető Keres világbajnokjelölt, a negyedik helyen áll egyforma pontszámmal Kotov, Boleslavsky és Bronstein nagymesterekkel.

H. A.

Összeállították az országos válogatott keretet

A RNK válogatott labdarúgó csapata nov. 29-én Tiranában játszik revans mérkőzést az albán válogatott ellen és a RNK válogatott keretét a legutóbbi edzés után össze is állították. A keret tagjai a következők:

Kapusok: Székely, Ivan. Háttérdek: Apolzan, Mihăilescu, Farmati. Fedezetek: Zilahi, Marinescu, Bodó, Pecsovszky, Bakucz. Csatárok: Filotti, Lungu, Váci, Iordache, Moldoveanu.

Kulturfelelősök! Táncoktatók!
MEGJELENT
az Állami Könyvkiadó
Táncoljunk, daloljunk!

című könyve. Tartalmazza 14 székely néptánc tüzetes leírását és magyarozatát, a dallamok kottáival és a lépéseket bemutató rajzokkal.
52 oldal, ára 50 lej

Kapható minden könyvesboltban. Póstan is megrendelhető **Centrul de Difuzare a Cărții, Reprezentanța Cluj, Str. Horea 8** címen.

Szombat—vasárnapi sportműsor

Szombaton a Muresul pályán az Építőipariak csapata az UTA második csapatával játszik barátságos mérkőzést, amely érdekességeknek ígérkezik, vasárnap pedig a resicai Metalochimic vendégszereplése a főesemény Aradon. A részletes program és bíródelegálás a következő:

SZOMBATON:

Muresul pályán, délután fél 3 órakor: UTA II—Építők, bíró Martin, határbírók Németh, Joja.

VASARNAP:

Muresul pályán, délután 1 óra: Mikelaka—SIA, bíró Risztin, határbíró Rosca J., Bakai; délután fél 3 óra: CFR Arad—Metalochimic, bíró Rosenblum (Temesvár), határbírók Stoinescu, Cartoian. Vulturul pályán, délelőtt fél 11 órakor: Indagrara—Fulgerul, bíró Schneider, határbírók Göpflich, Popovici. — Sajtényi pályán, délután fél 3 óra: Horia—Crisul Alb, bíró Herteg, határbírók Medve, Ioanovici; pécskai pályán délután fél 3 óra: Vörös Csillag—Unirea Szentanna, bíró Varga, határbírók Burdan, Szegő M.; lippai pályán, délután fél 3 óra: Soimii Lippa—Frontiera CFR, bíró Schwartz, határbírók Sabau, Barabás; borossebesi pályán, délután fél 3 óra: Sebisana—A. S. Világos, bíró Milancovici, határbírók Domide, Igna A.; pankotai pályán, délután fél 3 óra: Soimii Pankota—CSU Arad, bíró Vagalau, határbírók Huber, Luca.

AZ ELMULT HÉTEN rendezték Aradon az első idej sportbálat, amelynek során az építőipari munkások szakszervezete rendezte a műsoros mulatságot. A műsor kiemelkedő pontja a sportéletről volt, amely nagy sikert aratott. Az építőipariak vezetősége bronzplakettel jutalmazta az őszi kupa mérkőzéseiben szép sikerrel szerepelt labdarúgókat, akik nemcsak a pályán, hanem — miután valamennyien a termelésben dolgoznak — a munkahelyen is megállják helyüket.

Solidaritatea mozgó Gái

Szombaton, 19-én 7 órakor diszbemutató. Hatalmas szovjet filmalkotás!

A harmadik csapás

Egységes helyárak 15 LEJ. Előadások: szombaton 7, vasárnap 3, 5 és 7 órakor.

UJ IDŐK Mozi

Bemutatja Nov. 14—20:

- 1). Könnyű torna.
- 2). Mese az öreg tölgyfáról.
- 3). Enisei.
- 4). Ovoda.
- 5). „Északi csillag” kolhoz.
- 6). Szovjet híradó 24 szám.
- 7). Aktuális híradó.

Előadások á. u. 3-tól 11-ig folytatódólagosan. Figyelem! Egységes helyárak: 15 le.

„POPULAR” mozgó

Előadások 3, 5, 7, és 9-kor

Ma!

Az 1948-as MARIANSKÉ-LAZNE-i filmversenyen NAGY DIJAT nyert filmek:

„Az utolsó állomás”

Barbara Drapinska, Antonina Gorecka, Tatyána Gorecka, Wanda Bart, Wladislaw Brochwicz

E film cselekménye a valóságot tárja a néző elé amely azonban csak kis része az auschwitzi haláltábor borzalmainak.

„CORSO” mozgó

Előadások 4, 6 és 8-kor

Magyar feliratokkal!

URÁNIA Telefon 12—32.

Előadások 3, 5 és 7-kor, szombaton és vasárnap este 9-kor is. Vas. 11.kor mat.

MAI

MAI

A diktátor

Fősz. CHARLIE CHAPLIN, Paulette Goddard

Jegyek elővételben az A.G.E.S.-nál

„Szívvel-lélekkel kezdem el a tanulást...”

Szakszervezeti káderiskola nyílt Aradon

— „Tanulni, tanulni, tanulni!” — így szól Sztálin elvtárs örökbecsű mondása, amelynek mély értelmét a dolgozók mind nagyobb tömege ismeri fel és teszi magáévá. Férfiak és nők tanulmánygyárral hajolnak a könyv fölé, hogy fejlessék tudásukat. Káderiskolákban, esti tanfolyamokon és olvasóköri körökben sajátítják el a marx-lenini tanokat a dolgozók, amelyet azután mint fegyvert használhatnak fel és vihetnek át a gyakorlatba az osztályellenséggel szemben.

A napokban nyílt meg ismét a Megyei Szaktanács keretén belül a szakszervezeti tagok részére egy káderiskola, ahol körülbelül 20 előadást tartanak. Városunk különböző gyárai küldték el tanulmánygyári munkásokat, azokat a legjobb elemeket, akik úgy a termelés terén, mint az elméleti oktatásban bizonyos fejlődésről tettek tanúságot.

Vasilache Petre mondta el a megnyitó beszédét. Vázolta a szakszervezetek szerepét a szocializmus felé vezető úton, a kapitalista idők szakszervezeteinek tevékenységéhez viszonyítva. Kiemelte azt, hogy a népi demokráciában a szakszervezetnek fontos szerepet kell betöltenie.

Ezután Fericean Gheorghe elvtárs, a Megyei Szaktanács elnöke szólt a hallgatókhoz. Reménytelten arra a nagyfontosságú lépésre, amelyet a káderiskolák megnyitása jelent. Kihangsúlyozta, hogy a káderiskola

SZTÁLIN ELVTÁRS születésnapja tiszteletére

Lendületesen folynak a szocialista versenyek a Szovjet-Román Építkezési Vállalat munkahelyein

Fokozódó lendülettel folynak a Szovjet-Román Építkezési Vállalat (volt VIA) aradi munkahelyein a Sztálin elvtárs születésnapjának tiszteletére rendezett szocialista versenyek. Legtöbb helyen már teljesítették is a plenáris gyűléseken vállalt kötelezettségeket, de természetesen a verseny tovább folyik. November 18-án a cukorgyári munkatelep dolgozói december 21 tiszteletére versenyre hívták a „Victoria” gyár építésének munkahelyén dolgozó elvtársakat. „Örömmel és bizakodással tekintünk a cukorgyári munkahely dolgozóival most meginduló verseny elé — mondja Ardelean Todor elvtárs, — bár a sok esőzés nehezíti az előrehaladást. De azért minden nehézséget leküzdünk, mert mindannyian tudjuk, mit vállaltunk és hogy miért dolgozunk. Tudjuk, hogy magunknak építünk, tudjuk, hogy megfizetett munkánknak meg lesz a gyümölcse. Minden téglá, csavar, az épület minden része hozzájárulás, hogy Hazánkban megerősítsük a szocializmus építését, megerősítsük a béke ügyéért folyó küzdelmet. A Szovjet-Román Építkezési Vállalat aradi dolgozói forró szeretettel köszöntjük Joszif Visszaronovics Sztálin elvtársat!

Éljen december 21 nagy napja!
Éljen Sztálin elvtárs!

BÖHM MARIA, levelező

hallgatói miután elhagyják az iskola padját kötelességüknek kell érezzék, hogy komoly munkát fejtsenek ki a szakszervezeti életben. Az új, ideológiailag és politikailag képzett káderek bekapcsolódása a szakszervezeti munkába, természetesen az egyre fokozódó fejlődéshez vezet.

Fericean elvtárs beszéde után Ardelean Alexandru, a Román Munkáspárt küldötte tolmácsolta a Párt szavait.

— A jó előmenetelhez munkánkban elsősorban is káderekre van szükségünk — mondotta. A kádereket a széles népi tömegekből kell neveljük és ezek tevékenysége fokozatosan emeli a szakszervezeti munkát. Vigyáznunk kell arra, hogy az iskola tartama alatt ne fejlődjék ki semmiféle familiárizmus, mert ez hátráltatja a munkát.

A beszédek után a tanulók közül többen kértek szót.

Ursu Anna, a „Petofi” gyár él. munkásnője a következőket mondotta:

— Szívvel, lélekkel kezdem el a tanulást, hogy ideológiai és politikai tudásomat fokozzam, mert tudatában vagyok annak, hogy ezt munkám során eredményesen használhatom fel. Visszatérve a gyárba, minden szabad időmet arra használom, hogy munka társaimnak átadjam az itt tanultakat.

Még felszólaltak: Frunzau Maria és Radu Ilie, utóbbi javasolta, hogy a tanulók egymás között szocialista versenyt kezdeményezzenek a tanulás terén. Veliciu Ioan, a CFR főműhely dolgozója kijelentette: „kimondhatatlan boldogság volt el, hogy részt vehetek én is ezen a kurzuson, mert tudatában vagyok, hogy a tanfolyam elvégzése után sokat fejlődik politikai és ideológiai tudásom. Igyekszem jól el sajátítani a tanításokat, amit azután munkám során hasznosítok majd.

A káderiskola tanulói mindannyian örömmel vesznek részt a tanfolyamon, mert tudják, hogy az itt tanultakkal ideológiai és politikai tudásuk gyarapszik és ezzel munkájuk is jelentősen könnyebb lesz.

Utolsó állomás (Auschwitz)

Lengyel film a „Corso” és „Popular” moziban

Utolsó állomás a címe annak a lengyel filmnek, amelyet most forgatnak a „Corso” és a „Popular” moziban.

A lengyelországi Auschwitz volt utolsó állomása sokmillió szerencsétlen férfinek, nőnek és gyermeknek, de utolsó állomása kell legyen a kegyetlen, vérszomjas imperiaizmusnak is, amely abban az időben csúcsosodott ki legfelsőbb formájában, a fasizmusban.

Hosszu tehervonatok szállították az égetőkemencék és gázkamrák „anyagát” és nagyon sokan voltak az áldozatok között olyanok is, akik még a gázkamrák torkában sem döbbentek rá, hogy a kapitalista társadalmi rendszer nem ismer emberiséget, amikor uralmát végveszély fenyegeti.

A film rendezői igyekeztek minél kevesebb borzalmat tárni a néző elé és ezért nem mutatták be teljes valóságában mindazt, ami Auschwitzban, a hitleri örület eme gyűjtőmedencéjében végbe ment. De nem is lehet színészeket olyan testi állapotba hozni, amilyenben Auschwitz csontvázszerű halottjelöltjei voltak. A film célja nem az, hogy felborzolja az idegeket, hanem, hogy aki végignézi ezt a világtörténelem legaljasabb cselekményét elénk táró történetét, levonja belőle a tanulságot és jövőendő életfelfogásában alkalmazza azt.

A kispolgári áldozatok nem fejtettek ki ellenállást a zsar-nokokkal szemben. Még az SS parancsnok hazudozásait is elhitték és vakon bíztak a kegyetlen, alakoskodó-hóhérok „emberiségében”.

A mesterséges útátsághoz

tartott kispolgár nem tudta, hogy az a polgári-földesuri „jogrendszer”, amelynek feltétlen tiszteletére nevelték, csak azok jogait védi, akik mások nyomorából, szenvedéseiből élnek.

Az igazi harcosok nem adták ingyen az életüket. Minden veszély ellenére ellenállást szítottak, lelket öntöttek a csüggedőkbe, a közeli felszabadulást hirdették és ha bitóra vették őket, ott a halál küszöbén is utolsó szavukkal az igazság győzelmének biztos tudatát csöpögtették az áldozatok elvándyolt ereibe. A Szovjetunióból elhurcoltak itt is példát mutatnak a világnak: a zsar-nok ellen nem siránkozással, nem pacifista megadással, hanem elhatározott harccal kell küzdeni, hogy legalább az utánunk következőket mentjük meg a szenvedéstől.

És még egy tanulsága van a filmnek: a kegyetlenkedéseket nemcsak egy nemzet fiait követelték el, résztvevett abban minden nemzethez tartozó hülígán, aki a kizsákmányoló befolyása alá került. Nemcsak az „ellenséges” nemzet kizsákmányolókat, hanem a saját nemzetbelije is, ha nem a becsületes dolgozók osztályához tartozott. Nem egyes nemzetek ellen kell küzdenünk tehát, hanem minden nemzetbeli kizsákmányoló ellen, elsősorban, saját nemzetünkön belül, hogy Auschwitz tényleg úgy, ahogyan a film címe mondja, utolsó állomás legyen a dolgozó emberiség szenvedéseinek országútján és utána következzen az a világ, ahol nincsenek kizsákmányolók és azok szolgálatában álló kegyetlen emberpusztítók. (B. B.)

Erősödnek a MNSz helyi szervezetei

A Román Munkáspárt támogatásával a MNSz helyi szervezetei hétről-hétre erősödnek. Gyűléseiken komoly munka, öntudatos felelősségvállalások, politikai és ideológiai hozzászólások és javaslatok hangzanak el. A kollektív munkát igazolja az is, hogy a felelős távollétében — aki falumunkán volt — a MNSz első körzete szervezeten végezte munkáját. A november 16-i uccafelelős-értekezleten december 31-re vállalták, hogy nyilvántartásba gyűjti az első helyi szervezet él munkásait és él munkásnőit (hol dolgoznak és milyen munka, újítás vagy eredmény avatta él munkássá). Fényképet készítenek róluk, majd közös keretbe a székház nagytermében helyezik el.

Megbízottat küldtek a bukaresti Szovjet Ipari Kiállítás megtekintésére és cikket írnak róla a sajtó és falujság részére.

Kapcsolatot tartanak fenn a helyi tömegszervezetekkel, így a Vörös-kereszttel, az ARLUS-szal, melynek körzeti tagjait nyilvántartják, a tagdíjakat beszedik és egy összegben adják át az ARLUS-nak.

Az „Aprozar” ügymenetét ellenőrzik, a dolgozók érdekeinek szemelőt tartásával. Javaslatok hangzottak el a gyűlésen, hogy a burgonya forgatásához hajlítot villát használjanak, mert az eddig használt villa megsérti a burgonyát és gyorsan romlik.

A gyűlésen felszólalt az „Aprozar” egyik dolgozója és kérte, hogy az uccafelelősök támogató munkájuk során győzzék meg a dolgozókat, hogy saját érdekükben váltsák ki burgonyamennyiségüket, mert több vagon burgonya érkezett és ha a hideg beáll, fagyás veszélyezteti.

Sztálin elvtárs 70-ik születésnapjának tiszteletére vállalták, hogy százszázalékosan beszedik a tagdíjakat, kiépítik az egyes osztályok kollektíváját, az eddigi brosuraterjesztést ötven százalékkal emelik.

December 31-ig az uccafelelősök számát felemelik olyan arányban, hogy minden tizennégy tagra egy uccafelelős jusson.

A gyűlésen komoly tanítójellegű politikai ismertető is elhangzott.

A MNSz első helyi szervezeteinek levelező-kollektívája

Veszünk

kifogástalan, jó állapotban levő 2½, colos borpumpát. Ajánlatot kérünk ármegjelöléssel, „G.A.S. Depozit de vin Miniș” címre.

Szövömestert vagy aimestert

alkalmazunk.
„Bernát Andor” szövőde
Labrint 6.

Üzenet levelezőinknek...

NAGY VINCE. „Dózsa György” gyár. A beküldött versenytervezetet a gyárral foglalkozó riportjainkban felhasználtuk. Kérjük jelentkezék jutalomkönyvéért.

MENCZER MÁGDA „December 30” gyár. A „Scanteia Ház” akcióra vonatkozó levelét feldolgoztuk a gyárban folyó akcióról szóló cikkben.

SCHARER JUDIT. Értékes anyagát úgy használtuk fel, hogy riportot írtunk róla. További közreműködését kérjük.

URSO RUDOLF. Nem látja helyesen a kérdést. A szocializmus építésének hatalmas erőfeszítései már eddig is nagy eredményeket hoztak, de még távol állunk attól, hogy úgy legyen minden, ahogyan akarjuk. A dolgozók vásárlóereje megnövekedett, sokkal többen vásárolnak mint azelőtt, amikor az üzletek aránylag kevés ember rendelkezésére állottak. A megnövekedett szükségletek kielégítésének érdekében folyik most a küzdelem és ezt a dolgozók széles tömegei jól tudják. Más lapra tartozik, hogy vannak még hibák fővátelekossárok, amelyek megnövekedtek az árak szétosztását. Ha ilyenekre hívja fel figyelmünket ha szervezési hibákra, vagy éppen az öntudatlanság hiányára figyelmeztet, ezzel szolgálatot tesz mindannyiunk közös ügyének és készséggel foglalkozunk ilyen természetű megfigyeléseivel.

SCHAUER HUGÓ. Leveléből hiányzik a konkrétum. A verifikálás nemcsak a párttagsági könyv kiadását jelenti hanem munkánkban is meg kell mutatkozzék az, hogy tanultunk a verifikálás tapasztalataiból. Levelezőinknek éppen a verifikálás gyakorlati következményeit kell megmutatniuk.

BADESCU ST. „Vörös Lobogó” gyár. A téli ellátással kapcsolatosan írott cikke figyelemre méltó és az ügyben folytatott szerkesztői munkában segítségét jelent. A kérdéssel foglalkozunk és máris közölhetjük, hogy megállapításaink szerint a gyári szak szervezeteinknek jobban kell foglalkozniuk a kérdéssel. Ami az állami kereskedelmi vállalatokat és a szövetkezeteket illeti, itt — ha mutatkoznak is még fogyatékoságok, komoly munka folyik a kérdés minél jobb elintézésének érdekében. Az ügyre még visszatérünk.

VIDICAN IOAN II. Ami az ujaradi gépközpont által elküldött állítólagos mulasztást illeti, kivizsgáltuk az ügyet és megállapítottuk, hogy az ujaradi SMT. nem követett el hibát. Igaz, hogy

a fakerti ideiglenes bizottság az őszi szántásra vonatkozó gépbérletek ügyében nem teljesített olyan szervező munkát, mint kellett volna, de ennek oka részben, hogy a község mezőgazdasági szerszámai elégségesnek bizonyultak, — legalábbis ezt közölték az ujaradi gépállomással, hivatalos átiratban. Kérjük vizsgálja meg, mennyiben felelt meg a valóságnak, hogy Fakerten nincs szükség S. M. T. gépekre, elvégezték-e

idejében és rendben a szántást és az erről tapasztaltokról küldjön tudósítást.

A MAGYARPECSKAI ÁLLAMI ISKOLA sajtólevelező kollektívájának. Kérjük az elvtársakat, hogy kissé konkrétan fogalmazzák meg leveleiket, amelyeket örömmel veszünk és, mint láthatják közlünk is. Az új tankönyvek megérkezésére vonatkozó levelük azonban annyira nem volt világos, hogy nem is tudtunk he-

Apróhirdetés

ELVESZETT Hidog Jánosné személyazonossági igazolványa. Érvénytelen. 5368

ELADÓ lakkszobát kombinált szoba, Telefunkon rádió 3+1, keresztúros zongora, gyermek vaságy matraccal, gy. rmekszék, kis Singer varrógép. 1-4 óra között. Cím a kiadóban. 5366

ZONGORA, bécsi gyártmányú, szép hangú eladó. Cím a kiadóban.

ELVESZTEK Hidog János, Mátyás, Margit, Erzsé, Ilona, Pál élelmiszerei pontoskönyve. Érvénytelenek. 5309

ELADÓ olasz Fordson traktor. Sága, Scanteia ucca 25. 5370

BEJARONO keresztetük. Closca 12, 1, 7. 5371

PIANINÓT, vagy rövid zongorát olcsón megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 5372

RADIO 3+1 lámpás eladó. Avram Iancu tér 3, ap. 11. 5373

JÓ, masszív gyermek „ketrec” eladó. Malul Domnitei 9. 5374

KOMBINÁLT szoba ágygal, konyhabútor, nagy tükör eladó. Petőfi ucca 2, ap. 2. Érdeklődni 2-4 között. 5375

UJ BÉBI kelengye eladó. Nicu Stejarel 16. 5376

MINDENEST iratokkal azonnalra keresek. Bolinteanu 7. 5399

SÖTÉTKÉK nagyon szép férfikabát, 8 hónapos süldő eladó. Sft. Ionica 10. 5377

ELADÓ ház vidéken, üzlethelyiségekkel villamos mntén. Cím a kiadóban. 5378

SÜLYESZTŐS varrógép eladó. Zsigmondháza, Merfy ucca 7. 5379

MEGVÉTELRE keresek 12 személyes Rosenthal ebédlőszervizt Ugyanott villanyvasaló, v. manyresó és különböző tárgyak eladók. Trib. Dobra 7, ap. 12. 5380

ELVESZETT Balázs Elisabeta 32500 számú személyazonossági igazolványa. Érvénytelen.

SINGER és Pfaff varrógép eladó. Cím a kiadóban. 5382

WERTHEIM kassza egy s számú eladó. Megt. kinthető reggel fél 10-ig. Gojdu 16. 5383

KERESEK asszonyt, aki beteg ápolására vállalkozik. Farkas, Luptei tér 19. 5384

ÜZEMKÉPES fűrészmotor áron alul eladó. Kogalniceanu 45.

ELVESZETT Magyar András, Kisiratos, személyazonossági igazolványa. Érvénytelen. 5388

EBÉDLŐ kredenc, asztal jóménőségű, előszobafal és gy. rmekszék eladó. Eminescu 30, ap. 3.

MEGVÉTELRE keresek egy 70-80 liter s horoshordót jó állapotban. Cím a kiadóban. 5390

MAGAS alakra férfi városibunda, nutria bélésű eladó. Cím a kiadóban. 5392

JÓKARBAN levő komplett kombinált szobát vennék. Cimeket a kiadóba. 5393

GAJBAN egy ház eladó három hold kerttel. Érdeklődni: Luth. r tér 2. 5394

JAVITASSA rádióját, kerékpárját, varrógépét és töltőtöltőt bizalommal Hamarnél. Telefon: 10-62. Köztársaság útja 86. 5385

DUNNA, párnák, ágy eladók. Érdeklődni délután 5-5-ig, vasárnap 10-2-ig. V. r. s., Eminescu 19. 5395

KARANYPAPÍRT sürgősen keresek megvételre. Steiner, Tribunal Dobra 1, Vastakat, 1. em. 5396

REKLAMVOM vevőmet, hogy a nálam levő kalapjait október 10-ig elvigyék, azontúl semmitéle teljességgel nem vállalom. Kilián kalapszalón. 5398

ELADÓ Paulison fél hold szőlő. Cím: Arad, Cosbuc 46. 5400

AKKORDEON, 24 basszusos Holner, masszív pincajto eladó. Armata Rosie 17. 5401

SZEP konyhabútor, barna politúros sz. krény, fekete nő. télikabát eladó. Cím a kiadóban.

SZEPESY-féle sötétké, mely gyermekocsi jó állapotban eladó. Str. Numa Pompiliu 36. 5344

MINDENEST, megbízható, december 1-re keresek. Armata Poporul 10, földszint, ap. 3. 5316

KIS magánház gazdálkodásra alkalmas eladó. Filati ucca 18, Szilvástelep. 5335

MEGBÍZHATÓ mindenest azonnal alkalmazok. Köztársaság útja 48.

HÁROMSZOBÁS, fürdőszobás belvárosi magánház eladó. Cím a kiadóban. 5404

RÖVID zongora, keresztúros, fekete, majdnem új eladó. Cím a kiadóban.

TIZENKÉTSZEMÉLYES komplett ebédlőszerviz, karlsbadi polcéllán aranyozott kobalt széllel és egy vaságyváz eladó. Cím a kiadóban. 5406

KOVASZINCON kis hold szőlő, kolnával eladó. Cím a kiadóhivatásban.

GYERMEK mellé éjszakai szolgálatra sürgősen jobb nőt keresek. Cím a kiadóban. 5389

ELVESZETT Dzász Ioan, Elisabeta, Elisabeta, Ioan, Iosif, Péter élelmiszergyévi. Érvénytelen.

lyet adni a lapban. Ugyanakkor felhívjuk figyelmüket arra is, hogy elküldés előtt kollektíven vizsgálják meg a leveleket. Ha így történik, sokkal eredményesebb munkát végezhetnek. Felhívjuk figyelmüket, hogy 464 sz. levelezésükben, a bevezetésbe olyan hiba került, amely éppen az időjárás kutatás módszereivel tisztában lévő iskolai sajtólevelező kollektíva részéről csak figyelmetlenséggel magyarázható.

VESMÁS KAROLY, Győrök. Levelét megkaptuk és az ügyet azonnal kivizsgáltuk. Köszönjük, hogy felhívta figyelmünket e kérdésre, de megjegyezzük, hogy bár levele elején említi, de tudósításából az önbírálat hiányzik. Az ügyben eddig tett megállapításunk alapján közölhetjük, hogy mindkét részről hiba történt és felkérjük önt: fejtse ki agitációs munkát, hogy minden öntudatos párttag az ellentétek elsimitásáért dolgozzék, felvilágosító munkával és az illető tanerőnek nyújtandó sokkal határozottabb segítséggel. Különben ez az ügy tanügyi hatóságaink részéről is vizsgálást tárgyat képezi és lapunk odahat, hogy az ügy úgy oldódjék meg, ahogyan kell: kizárólag a közoktatás ügyének javára.

HOLBAUER JÓZSEF, levelezőnk felkérjük, hogy legutóbbi levelező versenyünk eredményeként részére adott könyvjutalomért, ha Aradon jár, szerkesztőségünkben jelentkezni sziveskedjék. Mi az oka annak, hogy az utóbbi időben nem küld tudósítást?

SZABÓ IMRE, Székudvár. Az őszi munkálatakról írt cikkét vézercikkhez használjuk fel. Levele azonban több konkrétumot tartalmazhatott volna.

SCHNEIDER MARIA „December 30” gyár. — Versét megkaptuk, kisebb javításokkal közölhető, szép írás. Kérjük keress a fel, mert jövő vasárnapi rodamli m. l. életünkben közölni akarjuk.

A Mosóczi-telepi M. N. Sz. vasárnap délután 4 órai kezdettel m. ú. s. o. s. t. á. n. c. e. s. t. é. l. y. rendez a Népi Atheneum (v. M. N. Sz.) segítségével, melyre mindenkit meghívunk. Az estély jövedelmét fa-beszerzésre fordítjuk

F i a t a l
lapkihordókat
fix-fizetéssel
azonnal
alkalmaz a Jövő
kiadóhivatala.

A NAGY SZTÁLINI KORSZAK

Malenkov elvtárs beszámolója a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32-ik évfordulóján az egész világon nagy tetszéssel találkozott a dolgozók körében. Valóban példátlanul áll az emberiség történetében a legutóbbi három évtized korszakformáló eseményaradata és minden egyes esemény kétségbevonhatatlanul bizonyítja: Marx—Engels—Lenin és Sztálin a társadalomfejlődés törvényeinek ismeretére támaszkodva vittek előbbre az emberi haladás ügyét.

„Olyan korszakban élünk — mondotta Malenkov elvtárs — midőn napról-napra fokozódik a néptömegek haladása a demokrácia és a szocializmus felé, midőn a béke és a demokrácia tábora az egész nemzetközi helyzet hatalmas tényezőivé vált. A történelem nem ismert még olyan hatalmas tömegmozgalmat, mint az a mozgalom, amely a béke híveit egy nemzetközi táborba egyesíti. Nincsen egyetlen olyan ország sem, amelyben ennek a mozgalomnak ne lennének támaszpontjai, ahol ne fejlődött volna ki a mozgalom mint szélességében, mint pedig mélységében.”

Ime, így jellemezte Malenkov elvtárs korunk sajátosságait, találóan megállapítva, hogy a most átélt idők „a nagy sztálini korszak ideje” megjelöléssel kerülnek be a szovjet nép történetébe.

„A nagy sztálini korszak” jelentősége és korszakformáló forradalmi ereje ma már ott lüktet a világ minden öntudatos dolgozójának szívében. A még kapitalista rendszerben élő proletárium ez a forradalmi erő sarkalja, midőn rohamra indul a tőkés hatalom meglévő hadállásai ellen. Ez a tudat vezérli a szovjet nép köré csoportosuló népi demokráciák országait, ahol a dolgozók mindennapos kemény megfeszített munkával a szocializmust építik. A „nagy sztálini korszak” legfontosabb tevőleges tényezőivel állunk szemben.

„Jogunk van arra — mondotta a Nagy Lenin, midőn az orosz proletárium a föld egyhatodán megdöntötte a földbirtokosok és tőkés uralmát — hogy büszkék legyünk és boldogok, hogy a földkerékség egyik sarkában nekünk sikerült elsőnek letepernünk azt a vadállatot, a kapitalizmust, amely vérbe áztatta a földet, éhségbe és elvadultságba kergette az emberiséget és amely feltartóztatlanul és rövidesen elpusztul, akár milyen szörnyűségesen vadállatiak is halál előtti őrjöngésének megnyilvánulásai.”

A szovjet népnek ez a büszke öntudata példaként él az utóbbi főszebadault, valamint még rabszolgá sorsban lévő néptömegek lelkeiben. A történelmi fejlődés különböző színvonalán álló népeket ma már nemcsak az akarat egysége, hanem az új típusú munkáspártok által irányított cselekvési egység vezeti azon az úton, amely a szocializmushoz vezet és ennek az útnak minden szakasza a nagy sztálini korszak példái.

damutató kifejezője. A második világháború szörnyűségei jól bevésszük a dolgozók emlékezetébe, hiszen a saját bőrünkön éreztük, hogy mit jelent a rothadó imperializmus „halál előtti őrjöngésének” minden megnyilvánulása. A társadalomfejlődés élen haladó nemzetközi proletárium a „nagy sztálini korszak” formáló szovjet nép példamutatásainak tanulságain győződhetett meg arról, hogy a föld egyhatodán valóban megterem

kölcseszemléletével felruházott fasiszta uszályhordozók milyen képmutató magatartással rabolták el a népektől gazdasági, politikai és kulturális fejlődésük lehetőségét. Meggyőződhetett arról, hogy hová vezető a fasiszmus és hová a nagy sztálini korszakot építő szovjet nép útja.

A szovjet nép sztálini korszaka a tartós békére és a népek baráti együttműködésére irányuló korszaka az emberiségnek. Ez az a bizonyos

valósítási képezték a szocializmus építését célzó „sztálini korszak” alapjait. A szovjet népek baráti együttműködése nélkül sohasem valósulhatott volna meg a szocialista ipar és a szocialista mezőgazdaság. Nem született volna meg az a hatalmas erkölcsi tőke, amelynek fölénye egyik megsemmisítő csapást a másik után mér a nemzetközi imperializmusra.

A szovjet nép a második világháborúban kivívott győzelmeivel felbecsülhetetlen mértékben hozzájárul a világbéke megszilárdításának ügyéhez. Megvilágította a széles néprétegek előtt, hogy a kanibálók korszakát képviselő imperializmussal szemben ott áll a Szovjetunió hatalmas gazdasági és politikai ereje és tekintélye, amely a kizsákmányolás megszüntetésével emberi életet biztosít a társadalom minden dolgozója számára. A „nagy sztálini korszak” békés példamutatásán okulva, elérkezünk a társadalmi fejlődésnek ahhoz a szakaszához, amikor csak az az ember nem látja, hogy milyen álnok és önző célok vezetnek a kanibáli erkölestől hajtott imperialista tábor egy új embermészárlás megszerzésében és kivitelezésében, aki a kanibálók fogcsajtotgatásából megriadva elvesztette józan ítélőképességét.

A kapitalista elnyomatásban élő népek egyre fokozódó erővel érzik, hogy a világtörténelemben még soha nem volt olyan rendszer, mint a szovjet rendszer, ahol az egész nép részvesz az állam irányításában és a társadalom életében. A világ legelőrehaladottabb kapitalista államainak dolgozói csak arról győződhetnek meg, hogy a tőkés állam a maga lét-fenntartóját, a dolgozó osztályt csak teherviselőnek tekinti és az állam-eszmét csakis a saját, önző kizsákmányoló céljaira használja fel. A „nagy sztálini korszak” megvalósításai győzték meg a világ dolgozóit arról, hogy az állam csak akkor tölti helyt be történelmi hivatását, ha a társadalmi élet teremtő erejének a dolgozó nép érdekeinek kifejezője.

A „nagy sztálini korszak” teremtette meg a szovjet nép nagy tanítójának nevével megjelölt alkotmányt, amelyben megtalálhatók az emberiség története e nagy szakaszának hatalmas megvalósításai. A „nagy sztálini korszak” példamutatása egészséges harcra ösztönzi a világ dolgozóit a kapitalista elnyomás ellen. A „nagy sztálini korszak” bizonyította be a világ proletáriumának, hogy a kölcsönös segítség milyen hatalmas fegyver az elnyomottak kezében és hogy ez a fegyver feltétlenül győzelmet biztosít a történelmi fejlődés élen haladó új típusú párt által vezetett munkásosztály számára. A Szovjetunió létezése és rohamos fejlődése meggyőzi és biztosítja a világ proletáriumát, hogy ereje elevenen ható történelmi erő és hogy a kommunizmus kikerülhetetlenül győz az egész világon.

Ez a „nagy sztálini korszak” példamutatásnak tanulsága.

tették az összes nemzetek gazdasági, politikai és kulturális fejlődésének lehetőségét. A fasiszta elnyomatásban élő népek érezték át a multban a legbensőségesebben, hogy a nemzetközi imperializmus buzdításában és támogatásában részesülő hitlerék, mussolinik és a vadállatiasság er-

történelmi erőpont, amelynek támogatásával az imperialista tábor visszafelé szeretné forgatni a történelem kerekét. De viszont ez az erőpont az, amely a világ dolgozó társadalmát a demokrácia igazi tábora mellé sorakoztatja. Az Öt éves Tervnek keretében felépített szovjet ipar káprázatos meg-

AZ ÁLLAMI TERV

Megindult a gép, zúg, bűg, zakatol.
Az orsó forog, a motor dalol,
Ezernyi munkás sűrű-iorog,
Tiszta fehér szovjet anyagból for...

Virágos rétnék tarkasága
Ragyog a gyárban készült anyag halmizában,
Ontja a gyár, ontja a gép,
Igazi békét mutat a képi.

Ezernyi munkáskéz a gépeken szorgosan jár,
Mienk a gép... mienk a gyár.
Boldoguljon és viruljon végre Hazánk,
Az Állami Terv elhozza a jólétet hozzánk!

HARMAT LAJOS

a „December 30” gyár irodalmi körének tagja

PJOTR CSEBALIN

MESTER ÉS TANITVÁNY

Leáldozóban volt a nap, amint Trofim Zagorujkov fejtőgépező hazafelé tartott a bányából. Itt, a kertek dus, zöldjébe olvadó szülőfalujában valahogy mindig különös révületbe ejtette az estelőben elcsituló élet zümmögése s az alkonyat aránya.

Hosszu, ibolyaszín árnyak zuhantak át az uton, s kusztak észrevétlenül a falakon és tetőkön, majd hűs hullámokban hatoltak be a kertekbe s lekócasztották a napraforgókat. Azok meg rémülődözve forgatták ráncos nyakukat a bucsuzó nap után. Az épülőfélben lévő házak felől gyanta, agyag és mész szaga áradt; kopácsolás, fűrészfűrésze s dolgozó hangja csapott felé. Ha ezen a tájon borongott, elhallgatva esti zsongását, mindig a szerető hűség és rajongás áhitatát érezte.

Most meg mintha észre sem vett volna maga körül semmit, ajzott tekintetében gond fészkelte, s türelmetlen léptekkel haladt. Amint a pitvarhoz ért, szokásától eltérően átlépett a kerítésen s egyenesen a tornácnak vágott. Azelőtt sosem mulasztotta el, hogy körül ne nézzen a házatáján: rendszerint benézett az ólba, s kigyomlálgatta a megpillantott dudvát a virággyasokból.

Trofima fűrésze mozdulatokkal vacsorához terített, s lopva várakozó pillantásokat vetett az úrra. De most szelid gyöngédsége sem ért el Trofim szívéhez.

— Sztyepán nem jart itt? — törte meg a fojtogató csendet az érkező.

Válaszul az asszony szája szögletében parányi mosoly moccan, majd a hangjába sompolygott:

— Ugyan mit keresne itt? Hires ember lett az, csak nem kutyagol neked öt kilométert. Más dolga sincs!

Hogy elleplezze ingerültségét, Trofim mohón és hevesen kanalazni kezdte az ételt. Mintha az asszonyt okolná mindenért, vacsora után csak úgy foghegyről vetette oda neki:

— Ha el találod aludni, kelts fel hajnalban.

Választ sem várva rá, döngő léptekkel vonult be a hálóba s végigdől a hencseren. Sokáig üres tekintettel meredt a falóra s így kezelt semmire sem gondolni. De nem ment.

Pár évig dolgozott Sztyepán Klocskóval, a fiatal, derék fejtőgépezővel, aki élt-halt a hivatásáért. A frontról hazatérve került a keze alá segédgépezőként. El-ellátogatott hozzá s mindig sóváran leste mestere szavait; mintha misem érdekelt volna a világon a fejtőgép kivül. Ő meg kétkézzel nyujtotta át neki gazdag tapasztalatát, mert öröme volt tanítványa odaadó törekvése és hűséges alkalmazkodása. Mikor a közelben egy új bányát tártak fel, nagy szükség volt szakmunkásra s Sztyepán átkerült amoda. De közrejátszott más is: a fiu szemetetett ott va-

lami leányra. Trofim neszét vette, de esetlennek tartotta, hogy lebeszélje a legényt a távozásról. Zokon sem vette, csak ennyit mondott neki bucsuzáskor:

— Aztán nehogy szégyent hozz a fejemre! Bármiben megakadnál, csak gyere hozzám: számódra mindig nyitva az ajtóm.

A fiu arca rándult egyet az örömtől és szorongástól. Kezét a hála sokáig felejtette tanítója markában, mintha hűségéről szeretne volna meggyőzni a mester tenyerében dobogó szívét. S az megérezte: az ilyen ember nem felejt...

Csalódott volna hát?

Jócskán eljárt az idő azóta. Sztyepán mind ritkábban kereste fel. De ha benézett hozzá, akadt miről tárgyalniok: derék munkások számára minden szakma kimeríthetetlen... Sztyepán megállta a helyét az új bányában is. De Trofim sem adta át az elsősegét soha senkinek a posztján. Képe immár örökre ott diszjelgett a bánya becsületabláiban s talán ijedelmet is keltett volna, ha úgy véletlenül lekerül onnan.

Egyszer aztán a tanítvány teljesen elmaradt. Trofim mindazonáltal továbbra is figyelemmel kísérte eredményeit, s bár hiányzott neki a fiu, megnyugtatta, hogy a lapok is foglalkoztak síkeivel. Mert az a fő, hogy kitesz magáért. Nem baj, ha őt kerüli is. De kerüli-e vajjon? Hát ha csak tulong-tul elfoglalt. Meg aztán jó arányi járásra lakik tőle.

A napokban azonban egyre gyakrabban kapta rajta magát azon, hogy mégis csak bántja az eset. A bányában egy hete csak Klocsko tüneményes csucs-teljesítményéről folyik a beszéd. A Donyec-medence bányái még nem láttak ilyen csodát! A csucs-teljesítmény megszilárdítása aztán semmi kétséget nem hagyott afelől, hogy Klocsko merőben új és értékes újítást vitt munkájába. S eredményeit még a tanító mestere sem döntheti meg. Trofimra is hárult hőven a győztes diadalból: gratulációkkal halmozták el a méltó tanítvány sikere alkalmából. S jóllehet büszkeség töltötte el, mégis gyötörte valami makacsul vissza-visszatérő érzés. De ha úgy egyik este betoppanna hozzá a fiu, még az érzés árnyéka is kisurranna belőle... De ma sem jött. Uglvátszik mégis csak készakarva kerüli egykori tanítóját...

Alighogy megvirradt, Trofim már az út harmatos porát taposta. Friss pusztai szél mosta az arcát: Valahol messze egy mozdony fűtőgőjt, mintha dühöden követelné a gyorsabb vágat. Keresztülvágva egy kisebb szurdokon. Trofim egy jól kitaposott dűlőre ért. A nap derengő fénybe mártotta a tájat. Távol felmeredeztek a bányatorlatok körvonalai s az egyik lejtőjén látni lehetett, amint barna vizslaként kapattott egy csille.

Öt évvel ezelőtt, a frontról jövet is ezen az uton ment hazafelé. Ez a felmerült emlék megállította. Körütekintett. Mint akkor, mintha most is a szemébe akarta volna égetni ezt a drága tájat mindenestül: a fűszagú pusztát, a lapályokat, — melyeken napkeltekor úgy pipál a tünező köd ezüstje, mint nagy-nagy poharakban egy óriás lehellette — s távolban a magas torlatok gyönyörű körvonala.

Akkor is alig türtőztette magát, hogy rohanni ne kezdjen, hogy mielőbb láthassa faluját a bányát s a földjeit. A bányász éles értelme sugallta neki, hogy a fronton edzett erejére s a rátermettségére olyan szüksége van e tájnak, mint a háboru előtt soha. Ez az emlékfoszlány még melegebben hajlította szívére ezt a széles dűlőt s az egész tájat.

Most is új erőt ment meríteni ezen az uton, minthogy tudta, hogy tanítványa nem fog elzárkózni előle, még ha az újítás lényegét érintő dologban eltávolol-e bármit is? Hitte is, meg nem is. Abban azonban bizonyos volt, hogy váratlan betoppánása fullánkként éri Sztyepán lelkiismeretét. De megérdemli!

A látóhátra lépő nő eloszlatta a köd utolsó foszlányait is a lapályokról és szurdokokból.

Már felejtán járt és nem találkozott senkivel. Csak egy könnyű gépkocsi száguldott el mellett, majd eltűnt a lapály kanyarában. Jobbról egyszerűen egy magános ember került elő siető léptekkel. A keresztuton túl ő is meggyorsította lépteit, hogy ne találkozzék az idegennel. De az hirtelen feléfordult s hozzászegődött.

— Messze-e? — kérdezte az idegen.

— A bányába — válaszolt kedvetlenül Trofim.

— Hisz akkor egy az utunk — próbálkozott az idegen, de már el is hallgatott, mert nyilván mogorvának találta szűkszavú utitársát.

Trofim utközben szemügyre vehette: tagbaszakadt, vállas, úgy 35 éves, cserzett arcú férfi volt. Csak úgy sugárzott róla az egészség. Mintha már látta volna valahol. Mi több, az volt az érzése, hogy utitársa ismeri is őt, csak nem akarja elárulni.

— Klocsko biz kivágtá a rezet! — szólalt meg váratlanul az utitárs. — Ugyancsak leforrázta az élmunkásainkat!...

Ugy beszél, mintha csak magában morfondírozott volna, nem is várva rá visszhangot. Majd mintha észébe jutott volna valami, megilletődve fordult Trofimhoz:

— De hiszen mi még nem ismerjük egymást — s nyujtotta felé hatalmas tenyerét: — Fjodor Rublyov fejtőgépező.

— Talán ő is Klocskóhoz tart, alkalmasint az újítás dolgában — futott át Trofim agyán a gon-

dolat.

Az utitárs aztán fesztelenül, lelkesen fogott szóba: a bányáról, munkástársairól, s csakhamar kiderült az iménti gondolat alapossága.

— Ez képtelenség, már vagy ötödik napja, hogy szaktársunk ujsucstól ért el s mi még csak félfüllel hallottunk az eredményről...

Izgalomban észrevétlenül nyujtotta lépteit, de amint látta, hogy Trofim lemaradt tőle, szeliden elmosolyodott:

— Frontszokás. Akkorákat lépnek, mintha most is a menet élén járnék.

— Igen, a front... Elmúlt, de mi csak tovább harcolunk. A fejtőgépészeti, szerintem, győzelemre kell vinnünk, ha török, ha szakad. Az észszerű újításnak csatát kell nyernie: országszerte terjeszteni kell. Hisz te sem rejtetted véka alá a tiedet. Többek közt engem is te tanítottál. Vagy talán már el is felejtetted?

— Nem, most már emlékszem rád.

Trofim szívét megint az emlékezés melege járta át: hány bányában fordult ő meg s adta át szíves-örömet a fiataloknak nevelő tapasztalatait... Nyilván e bányák egyikében oktathatta Rublyovot is. Alig egy éve, s ime, most együtt tartanak — két elégtelen — egy újabb, tökéletesebb módszer elsajátítása felé...

A kertek zöldjében kanyargó út hirtelen kiszélesedett. Mintegy a táj tenyerén: ott állt előttük a bányásztelep.

Épp abba a lapályba ereszkedtek, ahol a bánya állt, mikor utitársa egy katonabluzos embert pillantott meg. Trofim is szemügyre vette a feljük közeledőt. Kilépett, majd futásnak eredt. Rublyov látta, amint nagyvon forrón kezetszorítanak s hátdöngötte lelkesen egymás nyakába borultak.

— Messze-e?

— Épp hozzád, Trofim Vasziljevics! Egész héten kászálódtam, veled akartam megosztani frissben az első sikert... Bocsság meg, pajtás, hogy késlekedtem...

Forrón átölelték egymást megint.

— Bizonyára fronti barátság — lépett hozzájuk Rublyov. — Nincs is annál erősebb a világon!

— De a termelési barátság sem kutya! — kacagott Trofimból az öröm. — A tanítványom s még ma — a mesterem: Klocskov.

A két férfi bemutatkozott egymásnak. Klocskov szeme hol az egyik, hol a másik szaktársra rebent, majd megkérdezte:

— Akkor hát forduljunk vissza talán, megyünk hozzád, Trofim Vasziljevics?

— Azt már nem! Engedelmet, de ma tehozzád megyünk! A te utad világosabb a miénknel, s tanulni sohasem késő.

Azzal megindultak hármasban Sztyepán bányája felé. Előttük a reggeli nap tüze paskolta az egyre szélesedő, ragyogó műutat. S úgy tűnt, hogy a melléjük mind-mind abba a szikrázó utat torkollanak mindenfelől.

Forrás: DUDAS KALMAN.

Sanyi bácsi, a percvadász

Az asztalosműhely géptermében különös zenei koncert játszik. A „hangversenyből” kihaltatszik a „nagybogó”, vagyis a gyalógép hangja. Ezt a koncertet csak az érti meg, aki szereti a gépeket és el tud igazodni sajátos hangjaitkon. Sanyi bácsi pedig éppen az az ember, aki akkor boldog, amikor ennek a zenekarnak hangjait hallgatja és dirigálja működésüket. Sanyi bácsi maga az öntudatos munkás. Ennélfogva nagy megismerésben és megbecsülésben részesül munkatársaitól. Nem nagy, nem kicsi, hanem közepes termetű. Nem kövér de nem is sovány, hanem jó erőben van. Az arca, feje egy; ez úgy értendő, hogy egyszer egy hónapban borotválkozik és ha borotválkozás után elég rendezett néz is ki, előtte olyan, mint a sündiszó. Azzal a különbséggel, hogy az ő tuskét már fehérek. A szeméi élések és elég könnyen átlátnak mindenben.

Sanyi bácsi szereti a műhelyt, ahol bizony gyenge volt a felszerelés, amikor idekerült. De azóta rendbe hozták és kiegészítették és Sanyi bácsi kivette ebből a részt. Sanyi bácsi legfőbb szenvedélye a percvadászat. Egyenesen gyűlöli azt a munkát, aminek elvégzéséhez túl sok perc kell. Most is a fasztergapad előtt áll, kezében rendelőlappal és szemével hol az esztergapadot, hol a rendelőlapot nézi és magában mormog: „Huszasz orsót esztergálni ez a kis gépen, az nagy dolog, — állapítja meg magában. — Minden darabnak az esztergályozásához hat perc kell Lacinak, Pistinak nyolc. Így átlag hét perc jut egyre, huszasz orsóhoz száznegyven-hat perc kell, amíg elkészülünk velük. Ezt mind fejből számolja ki, ahogy nézi a rendelőlapot, amenny huszasz orsót kér. Ez a szárolási művelés nagy izgalomba hozza. Arca nyaka ki-vörösödik, szeméit kimereszt, s minden k után csak a szárolás érdeklik, mert elkapta a szárolási láz. Töle most felfordulhat a világ, maga előtt a perceket látja, amelyek neki utól kell érnie, meg kell fognia, s le kell gyűrnie. Cezuzája a papíron egyik számot jegyzí a másik után. Összead, kivon, s végül megállapítja, hogy az ő két esztergályosa felévet kell dolgozzék a munkán. „Ez így nem lesz jó, — dünnyögi magában, mert ő amikor gondolkodik dünnyögéssel kíséri a gondolatokat. — A közbeszó munkák egyik embert lekötik és így csak Laci jöhet számításba. De hogyan lehetne a másik embert helyettesíteni?” — kérdi önmagától...

Ezen az éjjelen Sanyi bácsi keveset aludt. Egész éjjel, az ágyban fekve, kalkulált, gépeket épített, átalakított, szóval egész éjjel morfondírozott. Már három óra kor felkelt, felöltözött, s elindult a gyárba, anélkül, hogy családjától elbucstának. De már megszokták, tudják, hogy ilyenkor az öreg megint sóri valamiben a fejét...

A gyárkapuban néhány szó váltott az örrel, aztán bement a műhelybe, bekapcsolta a villanyt és szemé az órára tévedt. „Négy óra, — mondja magában, — talán elbucstálök hét órára, mire bejönnek a többiek”. Nem telik bele két perc

és Sanyi bácsi már kemény diófa-gyökeret fűrészel a szalagfűrészben. Mihelyt megkapja a kívánt formát, befogja az esztergapadba és esztergálja, fúrja a gyökeret. A műhely órája félötöt mutat, amikor Sanyi bácsi már kész a kívánt formával. „Na, ezzel most megválnék, de a kések — az a nagy probléma... Miből csináljam? A rugóacél vastagabb, de nem éltartó; viszont a gáterlap az éltartó, de vékony és félek hogy elhajlik... De ha a gáterlap kibírja...” — és máris munkához lát, miközben így morog magában: „Disznó egy kemény ez a gáterlap, de ha százszor is meg kell köszörülnöm a vágót, akkor is kivágom”. és forog a köszörüő, röpkülnek a szikracsillagok: amint végzett a köszörüléssel és visszatér a munkához, alig út néhányat a kalapáccsal a vágóra, leteszi kezéből mind a két szerszámot, s kezdi nadrágjából kihuzni az inget. Leveti és f lakasztja a szegre. „Na így most könnyebben mozogok. Mi a csudának is találták fel az inget, csak akadályozza az embert a mozgásban, aztán meg bele is izzad”. De mire kivágja a formát, így is megizzad. „Hej, csak a reszelő fogja, mert ha az nem viszi, akkor baj lesz...” Befogja a satuba a kívánt kést és reszli, de óvatosan, lassan, jól nekinyomva a reszelőt, mert tapasztalatból már tudja, hogyha könnyedén és gyorsan tolja rajta végig, akkor egy-két nyomás és a reszelőnek vége. Hanem alig töl egy-kettőt a reszelővel, ledobja és hangosan mondja: „Számár vagy Sanyi, ott a jó köszörüő, azzal csinál”. Amenny elkapja a jókedvet, hogy dúdolni kezd és közben így gondolkodik: „Hát igen, ha a Vörös Hadsereg nem szabadít fel bennünket, hol tudnám én megvalósítani gondolataimat? Hol lehettem volna meg, hogy szinte éjszaka bejöhessek dolgozni? És kinek dolgoztam volna akkor. Bizony, ez csak a szocialista rendszerben lehetséges és ha bejönnek az elvtársak meg is mondom nekik...”

Közben észre veszi, hogy múlik az idő és arra sem figyel fel, hogy kinyílik az ajtó és belép az „abrichteres”. Csak akkor rezzen

össze, amikor a jövvény a háta mögé áll és jöreggelt kíván. „Mia az, — kérdi — te se tudtál aludni?”

— Hát ami azt illeti, még éppen tudtam volna szundítani, hanem meg kell köszörülnöm a késeket, — válaszolja a másik, — versenyben vagyok és úgy gondoltam, bejövök és kezdés előtt rendbe hozom a gépet. Nem szeretnék munka közben a késsel vacakolni, mert az már csak bmaradást jelentene...

— Hát ezt okosan tetted, — mondja Sanyi bácsi és rövid diskurzus indul meg arról, hogyan osszák be a köszörülést, hogy ne zavarják egymást. Az „abrichteres” megkérde: „Sanyi bácsi, mit csinál?” — mire rövid a válasz: „majd meglátod, ha meglesz”. Aztán dolgoztak mindketten, csendben, mindegyik belemerült a munkájába. Csak a köszörüő hangja töltötte be a helyiséget és észre sem vették, hogy megint nyílik az ajtó és belép rajta András, a szalagfűrész. Ahogy belép a műhelybe, megáll, nagyot bánul: „Megelőztek” — villan át az agyán. Hazulról úgy indult el, mindenképpen megelőzve, megreszeli a fűrészait, most úgy érezt, hogy az „abrichteres”, akivel versenyben áll, ki-játszotta őt. „Hát így állunk” ezért nem látom őt napközben a késeket köszörülni. Ezért csodálkoztam, hogy ő csak nyomja egész nap alá a deszkákat és soha sem áll meg. Ezért ki-restem hiába a gyolulási hibákat a munkáján. Hát persze ő bejön korán reggel, amíg mi alszunk, addig előkészíti egész napra a gépet és játszva dolgozik egész nap. „Megállj te csaló!” Mert András úgy érzi, hogy megcsalták, de aztán szébe jut, hogy hiszen ő is ezért jött be... Tehát maga is „csalni” akart... Sanyi bácsi hangjára rezzen fel:

— Mi ütött beléd András, hogy ilyen korán jöttél be? Még csak hat óra...

András zavarba jön. Nem akar hazudni Sanyi bácsinak, hiszen az öreg róka a vesébe lát. „Ha az igazat mondom, akkor kiderül, hogy titokban akartam előkészíteni a verseny, ha hazulok megiscsak

rújon”. De Sanyi bácsi már reklamálnál:

— Na, miért nem válaszolsz András?

— Azért jöttem, hogy megreszeljem a fűrészait, hogy ne kelljen munka közben idő vesztetni... — mondja halkán.

— Hát ez nagyon szép tőled, — ácséni Sanyi bácsi. — Eddig mindig azt hittem, hogy csak én szeretem a munkát, de látom, tévedtem. Hanem az ilyen tévedésnek csak örülni tudok. Ereggy csak és csinálj, ha már azért jöttél be.

András már látja, hogy az „abrichteres” nem csalt és bizony ő sem csalásra készült, amikor munkaidő előtt bejött.

Közben Sanyi bácsit megint csak a munkája foglalkoztatja. „Még hátra van a húzás a vízkövn és utána az olajkövn és azután jön az igazi próba...” — és már kiabál is az „abrichteres”-k:

— Feri, jöketsz köszörülni, — maga pedig indul a vízkövhöz, közben az órára pillant és látja, hogy negyed hetet mutat. „Sőt nem kell, — gondolja — hogy legalább félhétr befejezzem, mert akkor már kezdnek szállingozni a koránke-lök...” Nekinyomja a kést a vízkö-nek és gyorsan dörszöli rajta. Közben az „abrichteres” is beállítja a késvezetőjét és húzza a kést előre-hátra a kövön. Elb-szélgetnek feleségről, családról. Feri, az „abrichteres” elmondja, hogy az asz szony beiratkozott az UFDR-be...

Fél hét előtt egy perccel Sanyi bácsi nekinyomja az első fadarabot a fazonkésnek. Nagy izgalommal húzza ki belőle az első darabokat és gondosan vizsgálja. Hangosan beszél magában: „Nem elég síma, kicsit borzos. A fazonja megfelelő”. Gyorsan végigméri a tolmércéjével, a kalapáccsal meg az egyik késere üt és benyomja a második fadarabot. Ahogy kihúzza, szakértő ujjal simítja végig az orsót és hangosan felkiált: „Jól van Sanyi! Megnyitod az ügyet!” — aztán magában hozzátesszi: „Most nézzük csak hány perc alatt készült”. Maga elé teszi az óráját és egymás után nyomja a fazonkés közé az orsófákat. Az első három és fél percig, a második három percig, a huszadik pár csak két percig készült. Hét órára nagy halom fekszik előtte. Sanyi bácsi csupa víz a verejtéktől, de bozontos arca n-vet, a szemé ragyog. És ahogy magaköré néz, ott látja összes munkatársait, akik csendben figyelik minden mozdulatát. A csendet Laci, a legjobb ifjúmunkás kiáltása törí meg:

— Éljen Sanyi bácsi, a percvadász.

Sanyi bácsi pedig csendesen mosolyog, letörli a verítéket arcáról, homlokáról és szép nyugodtan hozzákzd — a napi munkához.

DAVID JANOS

a „December 30” gyár munkása, a „Sahia” írói kör tagja.

GYÖGYULÓ GÉP

Nézd ezt a gépet, hogyan zörög.
Minden csapszege sir és nyöszörög.
Olajat nem látott, rongyot, kejét,
Ki is tudná már az idejét...

Hamar elvtársak, szereljük szét,
Nézzük meg kopott szerkezetét.
Országunk épül, minden percért kár,
Rossz gép nem termel... hiába áll!

Minden darabját javítsuk meg,
Ahol a kopott rész veteg,
Tegyük helyére az új szívet,
Dolgozzon simán és termeljen a gép!

IZSAK LAJOS

a „December 30” gyár irodalmi körének tagja

Olvassátok az UTM Központi Vezetősége kiadásában megjelenő

„Știința și tehnica pentru tinereț”

című folyóiratot.

UGYELETES GYOGYSZERTARAK:

SZOMBAT: 2 számú állami gyógyszer-tár (Köztársaság utja), 6 számú (textilgyárnál), 8 számú (Mosóczi-telep). — VASARNAP: 1 számú (Avram Iancu-tér), 5 számú (Saguna-ut), 9 számú (Mikelaka).

